

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Josef Kraus
Datum: 16.2.2012
Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová,
Trnová 222, okres Plzeň - sever
Šablona: III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky
Číslo sady: 01
Název sady: Jazyková výchova
Číslo DUM: 05
Název DUM: Podstatná jména – vzory rodu
mužského

Metodický list - anotace:

Žáci se učí přehled vzorů podstatných jmen rodu mužského, rozlišují koncovky a přiřazují podstatná jména rodu mužského ke správným vzorům. Ověřují si nabyté vědomosti ústně v posledním listu..

Poznávají pravopis koncovek podstatných jmen rodu mužského. Tento materiál je určen pro žáky 4. ročníku.

Vzory podstatných jmen rodu mužského

Vzory

Pán

Hrad (les)

Muž

Stroj

Předseda

Soudce

Jako u jediného rodu určujeme též **životnost a neživotnost**

Životná jsou podstatná jména rodu mužského, která významově *žijí*. Jedná se o osoby a zvířata, též různé postavy pohádkové, nadpřirozené a taktéž postavy, které sice biologicky nežijí, ale přejímají vlastnosti živých – sněhuláci, panáci, apod.

Životná

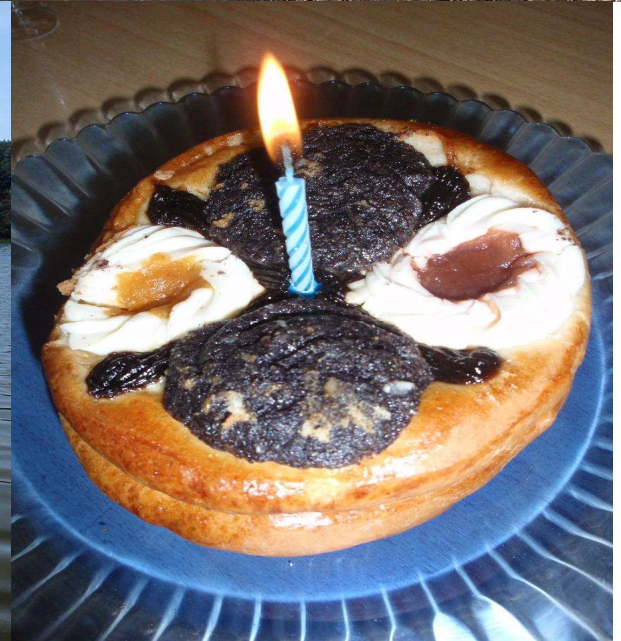
Jako u jediného rodu určujeme též **životnost a neživotnost**

Neživotná jsou podstatná jména rodu mužského, která významově *nežijí*. Jedná se o věci, vlastnosti a děje, též podstatná jména, která sice biologicky žijí, ale nežijí ve smyslu jazyka českého – rostliny, stromy a keře.

Neživotná

Vzory

Životné

Pán

Muž

Předseda

Soudce

Neživotné

Hrad (les)

Stroj

Podle vzoru **pán**

se skloňují podstatná jména
rodu *mužského životného*,
která jsou *zakončena na*
souhlásku tvrdou nebo *obojetnou*,
a která mají ve **2. p. jedn. čísla**
koncovku *- a*

např.: lesník – lesníka, motýl – motýla

PÁN

• Jednotné číslo

- 1. p. pán
- 2. p. pán **a**
- 3. p. pán **u, -ovi**
- 4. p. pán **a**
- 5. p. pan **e!**
- 6. p. (o) pán **-u, -ovi**
- 7. p. pán **em**

• Množné číslo

- 1. p. pán **i, -ové**
- 2. p. pán **ů**
- 3. p. pán **ům**
- 4. p. pán **y**
- 5. p. pán **i!, -ové!**
- 6. p. (o) pán **ech**
- 7. p. pán **y**

Podle vzoru **hrad**

se skloňují podstatná jména
rodu *mužského neživotného*,
která jsou *zakončena na*
souhlásku tvrdou nebo *obojetnou*,
a která mají v **2. p. jedn. čísla**
koncovku *- u* nebo *- a (lesa)*

např.: vor – voru, les – lesa, obal – obalu

HRAD

- Jednotné číslo

- 1. p. hrad

- 2. p. hradu

(lesa)

- 3. p. hradu

- 4. p. hrad

- 5. p. hrade!

- 6. p. (o) hradě, -u

(lese)

- 7. p. hradem

- Množné číslo

- 1. p. hrady

- 2. p. hradů

- 3. p. hradům

- 4. p. hrady

- 5. p. hrady!

- 6. p. (o) hradech

- 7. p. hrady

Podle vzoru muž

se skloňují podstatná jména
rodu *mužského životného*,
která jsou *zakončena na*
souhlásku měkkou nebo *obojetnou*,
a která mají v **2. p. jedn. čísla**
koncovku *- e*

např.: úhoř – úhoře, přítel - přítele

MUŽ

• Jednotné číslo

- 1. p. muž
- 2. p. muž **e**
- 3. p. muž **i, - ovi**
- 4. p. muž **e**
- 5. p. muž **i!**
- 6. p. (o) muž **i, - ovi**
- 7. p. muž **em**

• Množné číslo

- 1. p. muž **i, - ové**
- 2. p. muž **ů**
- 3. p. muž **ům**
- 4. p. muž **e**
- 5. p. muž **i!, -ové!**
- 6. p. (o) muž **ích**
- 7. p. muž **i**

Podle vzoru stroj

se skloňují podstatná jména
rodu *mužského neživotného*,
která jsou *zakončena na*
souhlásku měkkou nebo *obojetnou*,
a která mají v **2. p. jedn. čísla**
koncovku *- e*

např.: rýč – rýče, jetel - jetele

STROJ

- Jednotné číslo
 - 1. p. stroj
 - 2. p. stroje
 - 3. p. stroji
 - 4. p. stroj
 - 5. p. stroji!
 - 6. p. (o) stroji
 - 7. p. strojem
- Množné číslo
 - 1. p. stroje
 - 2. p. strojů
 - 3. p. strojům
 - 4. p. stroje
 - 5. p. stroje!
 - 6. p. (o) strojích
 - 7. p. stroji

Podle vzoru **předseda**

se skloňují podstatná jména

rodu *mužského životného*,

která jsou *zakončena v 1. pádu č.j. na -a*

a která mají v **2. p. jedn. čísla**

koncovku *-y*

např.: Šmoula – Šmouly, vévoda - vévody

Podle vzoru soudce

se skloňují podstatná jména

rodu *mužského životného*,

která jsou *zakončena v 1. pádu č.j. na -e*

a která mají v **2. p. jedn. čísla**

koncovku **- e**

např.: strojevůdce – strojevůdce

Úkoly

Napiš libovolná podstatná jména podle vzorů

Pán

Hrad

Muž

Stroj

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- *Autorem veškerého materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Kraus*